ეროვნული ბიბლიოთეკა

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ლელო

საქართველოს სსრ სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირისა და პროფკავშირთა საქართველოს რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ЛЕЛО

Орган Союза спортивных обществ и организаций Грузинской ССР и Грузинского республиканского совета профсоюзов

გამოცემის მე-16 წელი.

№ 76 (1558) ○ შაბათი, 28 ივნისი, 1960 წ. ○ ფასი 30 კაპ.

ორი მსოფლიო რეკორდი

ტულის „ლუჟნიკში" გაიმართა პოლონეთისა და რსფსრ-ს მძლეოსანთა საერთაშორისო ამხანაგური მატჩი, რომელიც მთელი რიგი მაღალი შედეგებით აღინიშნა. ჯერ კიდევ პირველ დღეს სეზონში საუკეთესო შედეგი — 5.000 მ რბენაში აჩვენა ზ. კშიშკოვიაკმა (პოლონეთი) — 13.51,6.

განსაკუთრებით უხვმოსავლიანი იყო შეჯიბრების მეორე დღე; ი. პრესმა, რომელიც შესანიშნავ სპორტულ ფორმაში იმყოფება, ხუთჭიდში მოაგროვა 4959 ქულა და დაამყარა ახალი მსოფლიო რეკორდი.

3000 მ დაბრკოლებებით რბენაში შეჯიბრებას კარგახანს ლიდერობდა საბჭოთა სპორტსმენი ნ. სოკოლოვი, რომელსაც ფეხდაფეხ მიჰყვებოდა ზ. კშიშკოვიაკი, ტემპი იმდენად მაღალი იყო, რომ დამსწრენი ვარაუდობდნენ მაღალი შედეგების ჩვენებას. მართლაც, უკანასკნელ სწორზე პოლონელმა ტემპს მოუმატა, გაასწრო ლიდერს, აჩვენა 8.31,4 და დაამყარა ახალი მსოფლიო რეკორდი, სოკოლოვი მას ჩამორჩა ზუსტად ერთი წამით და დაამყარა ჩვენი ქვეყნის რეკორდი.

10 კმ რბენაში ფინიშზე პირველი იყო ა. დესიატჩიკოვი სეზონის საუკეთესო შედეგით — 29 წუთი. გუნდურ ჩათვლაში გაიმარჯვეს რსფსრ-ს მძლეოსნებმა.

მოსკოველთა უპირატესობით

მოსკოვში დამთავრდა ჩვენი ქვეყნის მორიგი პირველობა წყალში ხტომაში, სადაც გამარჯვებისათვის იბრძოდა 15 გუნდის 200 სპორტსმენი, 1 მ ტრამპლინიდან ჭაბუკთა შეჯიბრება მოიგო მინსკელმა ვ. ანდრეევმა, რომელმაც 121,35 ქ მოაგროვა. გოგონათა შორის 3 მ ტრამპლინიდან ხტომაში პირველი იყო გ. ალექსეევა, ხოლო ჭაბუკებში გაიმარჯვა ი. ლობანოვმა. ქალთა შორის უძლიერესის სახელი დაიმსახურა ე. კოლოსაპოვამ, რომელმაც დაამარცხა ევროპისა და ჩვენი ქვეყნის ჩემპიონი ნ. კრუტოვა.

ვაჟთა შეჯიბრება კოშკურიდან ხტომაში დამთავრდა მოსკოველ ვ. გალკინის გამარჯვებით, გუნდურ ჩათვლაში პირველ ადგილზეა მოსკოვის კოლექტივი.

3:1

კვირას მოსკოვის ცსკა-ს საცურაო აუზში გაიმართა საბჭოთა კავშირისა და იუგოსლავიის წყალბურთელთა ნაკრები გუნდების მეორე საერთაშორისო ამხანაგური მატჩი. ანგარიში გახსნა პ. მშვენიერაძემ, მაგრამ იუგოსლაველებმა მალე გაიტანეს საპასუხო ბურთი. შემდეგში შეხვედრა მიმდინარეობდა ჩვენი ქვეყნის სპორტსმენთა უპირატესობით, ჯერ სემიონოვმა, ხოლო შემდეგ კურენოიმ კიდევ ორი გოლი გაიტანეს და საბჭოთა გუნდმა გაიმარჯვა ანგარიშით 3:1.

გათამაშების ცხრილი

მდგომარეობა 23 ივნისისათვის

II ქვეჯგუფი

	თ.	მ.	ფ.	წ.	ბ.	ქ.
„ლოკომოტ".	13	8	2	3	19:16	18
ცსკა	13	8	1	4	24:9	17
„სპარტაკი" მ.	13	8	1	4	22:8	17
„ბელარუსი"	13	8	1	4	18:14	17
„ადმირალტ".	13	6	5	2	27:17	17
„დინამო" კ.	12	7	1	4	26:16	15
„შახტიორი"	12	4	3	5	17:21	11
„კრ. სოვეტ".	12	3	3	6	14:18	9
„კაირატი"	13	3	2	8	8:19	8
„ნეფტ".	13	2	2	9	11:31	6
„სპარტ". ვ.	13	1	3	9	6:23	5

• • •

მოსკოვი. 26 ივნისი. აქ შედგა მორიგი მატჩი სსრ კავშირის პირველობაზე ფეხბურთში „ა" კლასის გუნდებს შორის. თამაშობდნენ „სპარტაკი" (მოსკოვი)-„ნეფტიანიკი" (ბაქო).

მატჩი მოიგო „ნეფტიანიკმა" — 2:1.

ფეხბურთის საკავშირო ფედერაციაში

ა. წ. ივნისის დასაწყისში ბრაზილიის საფეხბურთო კლუბმა „ფლამენგომ" სსრ კავშირის ფეხბურთის ფედერაციას მიმართა წინადადებით საბჭოთა კავშირში რამდენიმე ამხანაგური მატჩის ჩატარების შესახებ.

საბჭოთა კავშირის საფეხბურთო ფედერაციამ მიიღო ბრაზილიელთა წინადადება და შესაბამისი ხელშეკრულებაც ოფიციალურად იქნა გაფორმებული. დაინიშნა მატჩების დღეები, დადგინდა „ფლამენგოს" მოწინააღმდეგეთა სია.

„ფლამენგო" მოსკოვში უნდა ჩამოსულიყო 23 ივნისს, მაგრამ ამსტერდამში, სწორედ გამომგზავრების წინ, ფეხბურთელებს გადაეცათ კლუბის ხელმძღვანელობის ბრძანება სსრ კავშირში გამგზავრებაზე უარის შესახებ.

სსრ კავშირის საფეხბურთო ფედერაციამ დაუშვებლად მიიჩნია „ფლამენგოს" კლუბის ხელმძღვანელობისა და ბრაზილიის საფეხბურთო ფედერაციის მოქმედება და მათ დააკისრა პასუხისმგებლობა ბრაზილიელ ფეხბურთელთა ტურნეს ჩაშლისათვის. ფეხბურთის საერთაშორისო ფედერაციას გაეგზავნა განცხადება, რათა მან მიიღოს სათანადო ზომები და დააკისროს „ფლამენგოს" ხელმძღვანელობასა და ბრაზილიის ფედერაციას გაწეული ხარჯების ანაზღაურება.

„ფლამენგოს" პირველი მატჩი უნდა შემდგარიყო დღეს მოსკოვში, სსრ კავშირის კლუბების ნაკრების გუნდის წინააღმდეგ. ვინაიდან აღნიშნული მატჩი ჩაიშალა, 28 ივნისს ვ. ი. ლენინის სახელობის ცენტრალურ სტადიონზე შედგება საწვრთნელი მატჩი სსრ კავშირის I და II ნაკრებ გუნდებს შორის. გუნდების შემადგენლობა ასეთია:

I ნაკრები: იაშინი; კესარევი, მასლიონკინი, კრუტიკოვი; ვოინოვი, ნეტო; მეტრეველი, ივანოვი, პონედელნიკი, ბუბუკინი, მესხი.

II ნაკრები: მასლაჩენკო; ჩოხელი, შუსტიკოვი, პეტროვი; დოროდნიხი, მანოშინი; აპუხტინი, ბატანოვი, კალოევი, კოვალიოვი, ლობანოვსკი.

სპორტული ზეიმი პრაღაში

საბჭოთა არმიის მიერ ჩეხოსლოვაკიის განთავისუფლების 15 წლისთავს მიეძღვნა ამ ქვეყნის II სპარტაკიადა, რომელიც ამ დღეებში გაიხსნა პრაღაში სტრაგოვსკის სტადიონზე. სპარტაკიადის საზეიმო გახსნის დღეს მთავარ სპორტულ სარბიელზე 250 ათასი მაყურებელი შეიკრიბა, რომელიც სპორტულად საინტერესო შეჯიბრებების მოწმე გახდა. ზეიმი დაიწყო ფიზკულტურელთა მასობრივი გამოსვლებით, რომელშიც მონაწილეობდნენ მოსწავლეები, არმიელი ფიზკულტურელები.

სპარტაკიადის მსვლელობისას სპორტის სახეობებში შეჯიბრების გარდა ნაჩვენები იქნება მასობრივი სპორტული გამოსვლები. სულ ამ უდიდეს სპორტულ დღესასწაულში მონაწილეობს 700 ათასი კაცი.

კარლოვი ვარში დაიწყო საერთაშორისო ტურნირი კალათბურთში ქალთა გუნდებისათვის, რომელშიც მონაწილეობს უკრაინის ნაკრები გუნდი. ქალაქ ბრნოს „სლავიასა" და საბჭოთა კალათბურთელების შეხვედრა დამთავრდა სტუმრების გამარჯვებით — 84:52.

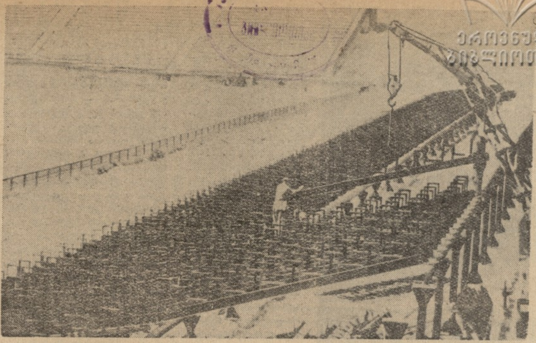

თბილისის „ბურევესტნიკის" სტადიონზე მიმდინარეობს სამუშაოები ახალი ტრიბუნის ასაგებად. რის შემდეგ მნიშვნელოვნად მოიმატებს მაყურებელთა რაოდენობა საფეხბურთო მატჩებზე.

ცენტრალური საბჭოს პრეზიდიუმში

ფიზკულტურის დარგში მრავალი წლის მანძილზე ნაყოფიერი მუშაობისათვის საბჭოთა კავშირის სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების ცენტრალური საბჭოს პრეზიდიუმმა „ფიზიკური კულტურის წარჩინებულის" სამკერდე ნიშნით დააჯილდოვა: ე. აბულაძე — საქართველოს ტანმოვარჯიშეთა ნაკრები გუნდის პიანისტი, ა. აგეეკა — სამედიცინო ინსტიტუტის ფიზაღზრდისა და სპორტის კათედრის უფროსი მასწავლებელი, ნ. ბარათაშვილი — თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფიზაღზრდისა და სპორტის კათედრის უფროსი მასწავლებელი, ვ. ბაბილუა — საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტის ფიზაღზრდისა და სპორტის კათედრის უფროსი მასწავლებელი, ქ. გოგიავა — საზოგადოებრივი მწვრთნელი ჭადრაკში, ე. გოკიელი — სპორტის დამსახურებული ოსტატი, მთავარი მწვრთნელი მძლეოსნობაში. ქ. დეინიხოვსკაია — საქართველოს სსრ სპორტსაზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირის ბუღალტერი, რ. ჯოლოგუა — გაგრის რაიონის ბავშვთა სპორტსკოლის მწვრთნელი ფარიკაობაში, ნ. დუმბაძე — დამსახურებული ოსტატი, მსოფლიო რეკორდსმენი ბადროს ტყორცნაში, რ. ქორდანია — საქართველოს დოსააფის საავიაციო სპორტკლუბის საბჭოს თავმჯდომარე, რ. ზაალიშვილი—დამსახურებული ოსტატი, მწვრთნელი ტანვარჯიშში, თ. ხახაშვილი — მოსწავლეთა ფიზაღზრდის საბჭოს თავმჯდომარე, საქართველოს სპორტსაზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირის პრეზიდიუმის წევრი. ნ. იოსელიანი — ქუთაისის ბავშვთა სპორტსკოლის მწვრთნელი ტანვარჯიშში, თ. კახიძე — ფიზკულტურის ინსტიტუტის უფროსი მასწავლებელი. მ. კლდიაშვილი — საქართველოს ჩოგბურთელთა ნაკრები გუნდის უფროსი მწვრთნელი, ე. ქოვლიევა — თბილისის ბავშვთა სპორტსკოლის მწვრთნელი ტანვარჯიშში. შ. ქორიავა — თბილისის ბავშვთა სპორტული სკოლის მწვრთნელი ტანვარჯიშში, ე. მელიქიშვილი — საქართველოს მონკავშირის სროლის სექციის პრეზიდიუმის წევრი, რ. მკრტჩიანი — ფიზკულტურის ინსტიტუტის ინსტრუქტორი კადრების დარგში. ნ. სალუქვაძე — ფიზკულტურის ინსტიტუტის მასწავლებელი მხატვრულ ტანვარჯიშში, ი. ფარესაშვილი—სპორტის ოსტატი, თბილისის ტრავმატოლოგიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის განყოფილების გამგე, ტ. სერგიაშვილი — ბათუმის ბავშვთა სპორტსკოლის მწვრთნელი კალათბურთში, მ. ტყავაძე — რუსთავის სტალინის სახელობის ამიერკავკასიის მეტალურგიული ქარხნის ალპინიზმის სექციის თავმჯდომარე, თ. თორაძე — ქუთაისის ბავშვთა სპორტული სკოლის მწვრთნელი ტანვარჯიშში. ნ. ცანავა — ქუთაისის საშუალო სკოლის ფიზკულტურის მასწავლებელი, ე. ციხითათრიშვილი — თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფიზაღზრდის მასწავლებელი, მ. ჩიბურდანიძე ქუთაისის 21-ე საშუალო სკოლის ფიზაღზრდის მასწავლებელი, გ. შარაბიძე — სპორტის დამსახურებული ოსტატი, სპორტული საზოგადოება „დინამოს" მწვრთნელი ტანვარჯიშში, ე. შოგირაძე — თბილისის პუშკინის სახ. პედინსტიტუტის ფიზაღზრდისა და სპორტის კათედრის მასწავლებელი.

ტურისტები შესვენებისას...

ფოტოეტიუდი ო. გელაშვილისა.

ცურვა, წყალბურთი, მძლეოსნობა...

დამთავრდა მძლეოსანთა შეჯიბრება. რამდენიმე მაღალი შედეგით აღინიშნა მრავალჭიდოსანთა გამოსვლები. ტ. რომანოვამ (აჭარა) ხუთჭიდში მოაგროვა 3822 ქულა, აჩვენა პირველი თანრიგის შედეგი და გაიმარჯვა. რვაჭიდში ჭაბუკთა შორის თბილისელმა გ. ღვინაძემ დაამყარა ჭაბუკთა ახალი რესპუბლიკური რეკორდი — 4456 ქ. ბადროს ტყორცნაში კ. გორძამაშვილის (დუშეთი) შედეგი უდრის 49,98 მ-ს. 200 მ. რბენაში ჭაბუკთა შორის ფინიშთან პირველი იყო თბილისელი რ. ჩუბინიძე — 23,6 წ, ხოლო გოგონათა შორის გაიმარჯვა ქუთაისელმა მ. პაპიაშვილმა — 26,2 წ. მეორე თანრიგის შედეგით პირველი ადგილები მოიპოვეს აგრეთვე: სამხტომში — ვ. ოვსეპიანმა (აფხაზეთი) — 13,70 მ და ურის ტყორცნაში ო. სისაურმა (თბილისი) — 50,05 მ, თარჯრბენი 110 მ მოიგო თბილისელმა მოსწავლემ ს. სიდელნიკოვმა — 15,7 წ, ხოლო 800 მეტრზე ჭაბუკთა შორის გამარჯვებული გამოვიდა აფხაზეთის გუნდის წევრი ვ. პეტროსიანი — 2.03,0. აფხაზეთის გუნდის წევრებმა გამარჯვება მოიპოვეს აგრეთვე შუბის ტყორცნაში გოგონათა შორის—მ. ნანავამ — 30,84 მ, ესტაფეტაში 800+400+200+100 (ჭაბუკებში) — 3.37,7 წ. თბილისელთა გამარჯვებით დამთავრდა ესტაფეტები გოგონათა — 400+300+200+100 — 2.29,8 და 4×100 — 51,2 და ჭაბუკთა შორის 4×100—46, 1 წ.

ამრიგად, საერთო გუნდურ ჩათვლაში გაიმარჯვეს: პირველ ჯგუფში — თბილისის, ხოლო მეორე ჯგუფში — ზუგდიდის სპორტსმენებმა. სასკოლო კოლექტივებს შორის უძლიერესები იყვნენ თბილისის სკოლა-ინტერნატის წარმომადგენლები, რომლებმაც 2090 ქულით აჯობეს სოხუმის მე-8 სკოლის სპორტსმენებს.

• • •

წყალბურთელთა ტურნირში მონაწილეობდა ოთხი კოლექტივი. თბილისის გუნდმა ადვილად დაამარცხა აფხაზეთის — 6:1, ქუთაისის — 10:2 და აჭარის — 11:1 გუნდები და მოიპოვა პირველი ადგილი, აფხაზეთის გუნდმა ქუთაისთან — 6:3 და აჭარასთან — 10:0 გამარჯვებით გაინაღდა მეორე ადგილი. ქუთაისსა და აჭარის გუნდებს შორის გამარჯვებული იკავებდა მესამე ადგილს. იგი წილად ხვდა ქუთაისელ მოსწავლეებს, რომლებმაც შეხვედრა თავიანთ სასარგებლოდ — 7:3 დაამთავრეს. ტურნირისათვის სუსტად იყვნენ მომზადებული აჭარელი (მწვრთნელი მამჩინი) წყალბურთელები, რომლებმაც ყველა შეხვედრა დიდი ანგარიშით წააგეს.

• • •

დაიწყო შეჯიბრება ცურვაში. პირველივე დღე აღინიშნა გოგონათა რესპუბლიკური რეკორდით ესტაფეტაში 4×100 მეტრზე. თბილისელმა სპორტსმენებმა ძველი რეკორდი გააუმჯობესეს 18 წამით. ა. ბერაიას, ჩ. ავეტისიანის, ლ. ბერძენიშვილისა და ი. ამნიაშვილის მაჩვენებელი უდრის 5.31,6 წამს. ყველა ესენი კარგად გამოვიდნენ 100 მეტრზე თავისუფალი სტილით წინასწარ გაცურვაშიც და მოიპოვეს ფინალში მონაწილეობის უფლება.

გოგონათა გამარჯვებას ცუდი ფინიშით უპასუხეს თბილისელმა ჭაბუკებმა (ესტაფეტაში 4×200 მ), რომლებმაც სათანადო წინააღმდეგობა ვერ გაუწიეს აფხაზეთის სპორტსმენებს. თუ პირველი ეტაპი ერთნაირად დაამთავრეს სოხუმელმა გ. აფაქიძემ და თბილისელმა ნ. კაჩანმა, მეორე ეტაპზე ზ. ლეგავა საკმაოდ ჩამორჩა სოხუმელ ვ. ბულბორჯას, რომლის გუნდი [illegible] ნელ ეტაპზე ა. სანგულიამ შეძლო შეენარჩუნებინა თანაგუნდელთა მიერ წინა სამ ეტაპში მოპოვებული უპირატესობა. გაიმარჯვა სოხუმის გუნდმა — 10.18,9.

სუსტად გამოდიან აჭარელი მოცურავეები, რომელთაგან პირველ დღეს, როგორც გოგონათა, ისე ჭაბუკთა შორის, ვერავინ მოხვდა ფინალში. ჭაბუკთა შორის 100 მ თავისუფალი სტილით ცურვის ფინალში გასულ ექვსეულში ორი სოხუმელი და ოთხი თბილისელი მოსწავლეა, ხოლო ბრასის სტილით 200 მეტრზე პირველობისათვის მებრძოლ გოგონათა შორის ხუთმა თბილისელმა და აფხაზეთის ერთმა წარმომადგენელმა მოიყარეს თავი, ჭაბუკთა შორის ამავე დისტანციაზე ფინალში შევიდა მეორე ჯგუფის კოლექტივების წარმომადგენელი ფოთელი გ. ლოგუა.

სპარტაკიადა გრძელდება.

გაზეთ „ლელოს" ბრიგადა.

• • •

სურათებზე: ერთ-ერთი უძლიერესი მძლეოსანი სამხტომში მოსწავლეთა შორის თ. ზამბახიძე. ქვევით — რვაჭიდში მონაწილეთა თარჯრბენი, მარცხნივ — გ. გვინაძე და ვ. ლანჩავა დისტანციაზე.

ფოტო ვ. სუხოტინისა.

მიმდინარეობს — მოსწავლეთა დიდი შეჯიბრება

მათი წინადადება

ამას წინათ რედაქციამ მიიღო „საქქალაქმშენსახპროექტის" ქუთაისის ფილიალის ფიზკულტურელებისა და სპორტსმენების წერილი, რომელშიც საგულისხმო წინადადება იყო წამოყენებული. ჩვენს დაწესებულებაში, — წერდნენ ქუთაისელი ინჟინრები, — ტრადიციად დამკვიდრდა სოხუმისა და ბათუმის ფილიალების სპორტსმენებთან შეჯიბრებების მოწყობა ფეხბურთში, კალათბურთში, ფრენბურთში, ჭადრაკში, შაშში, მაგიდის ჩოგბურთსა და სროლაში. ამასთან დაკავშირებით „საქქალაქმშენსახპროექტის" ქუთაისის ფილიალის მოსამსახურეები აყენებენ საკითხს — ასეთ ამხანაგურ შეჯიბრებათა თანდათანობით გავრცელების გზით პრაქტიკულად შემზადდეს საპროექტო ორგანიზაციების სპარტაკიადის ჩატარება, ისევე როგორც ამას აწყობენ უწყებათა „მონათესავე" დაწესებულებანი.

დღეს ჩვენი რესპუბლიკის საპროექტო ორგანიზაციებში მუშაობს ბევრი სპორტსმენი-ინჟინერი, არქიტექტორი, ტექნიკოსი. მათ შორის არიან მაღალი თანრიგის მქონე სპორტსმენებიც. ყოველივე ამის საფუძველზე, სულ ადვილი შესაძლებელია წარმატებით გადაიჭრას ქუთაისელი ინჟინრების მიერ დასმული საკითხი: შედგეს სპარტაკიადის პროგრამა, დადგინდეს მასში მონაწილე საპროექტო ორგანიზაციათა სია, დაინიშნოს შეჯიბრებათა დრო და ადგილი და ა. შ. ყოველივე ეს ხელს შეუწყობს ამ უწყების მუშა-მოსამსახურეთა შორის ფიზკულტურული მოძრაობისა და სპორტის კიდევ უფრო ფართო განვითარებას.

საკითხი დღის წესრიგში დგას. მის გადაჭრას ხელი უნდა მოჰკიდონ სათანადო ინსტანციებმა.

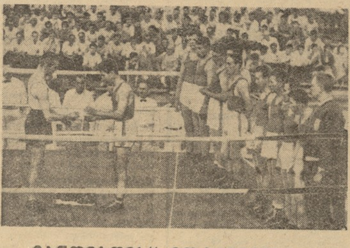

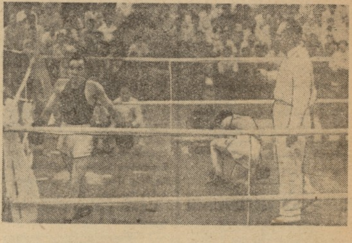

„განთიადის" მოკრივეები იგებენ საერთაშორისო შეხვედრას

გასულ კვირას თბილისში, კიროვის სახელობის პარკის კალათბურთის სტადიონზე პირველი ამხანაგური შეხვედრა ჩაატარა ფინეთის პროფკავშირების მოკრივეთა გუნდმა. სტუმრების წინააღმდეგ თავისი უძლიერესი შემადგენლობით გამოვიდა სპორტსაზოგადოება „განთიადის" ნაკრები კოლექტივი.

ფინელთა კვირანდელი შემადგენლობიდან მხოლოდ ორი მოკრივის გამოყოფა შეიძლება, რომლებმაც მეტად თუ ნაკლებად დამაკმაყოფილებელი შთაბეჭდილება დასტოვეს. ესენი არიან ქვემსუბუქი და მსუბუქი წონის სპორტსმენები: რ. პაიანენი და ევროპის ჩემპიონი ო. მიაკი: პირველ მათგანს ბრძოლა მოუხდა ფიზიკურად ძლიერ მოწინააღმდეგესთან ჯ. რაზმაძესთან, რომელიც სამწუხაროდ არ იყო თავის საუკეთესო სპორტულ ფორმაში. ფინეთის ორგზის ჩემპიონმა, რამდენიმე საერთაშორისო შეხვედრის მონაწილე (ავსტრიის, პოლონეთისა და უნგრეთის სპორტსმენებთან) რ. პაიანენმა ბრძოლა რაზმაძის წინააღმდეგ ფხიზლად დაიწყო. როგორც ჩანს, მასზე იმოქმედა წინა ორი შეხვედრის გაკვეთილმა, რომელშიც ფინელებმა ნოკაუტით დამარცხება განიცადეს. დასაწყისში პაიანენი აშკარად გაურბოდა ბრძოლის გამწვავებას და „ენდშპილში" უმტკივნეულოდ გადასვლას ცდილობდა, რაზმაძე აქ უფრო აქტიური იყო, ვიდრე მეტოქე და მსაჯებმაც გამარჯვება სწორედ მას მიანიჭეს.

დამაკმაყოფილებლად ჩაატარა თავისი პირველი საერთაშორისო შეხვედრა ახალგაზრდა მოკრივემ ვ. ცერცვაძემ. მისი მოწინააღმდეგე — ევროპის ჩემპიონი ო. მიაკი უფრო გამოცდილი მებრძოლი იყო, და რაც მთავარია, სწრაფი—მეტევის წარმოებაში. მიუხედავად ამისა, ცერცვაძემ კარგი ბრძოლისუნარიანობა გამოიჩინა და წააგო მატჩი თანაბარ ბრძოლაში. ეს იყო სტუმრების ერთადერთი მოგება.

ფინეთის გუნდს კარგად ჰქონდა საქმე ქვემძიმე წონაშიც. ყოველ შემთხვევაში შთაბეჭდილება იყო ისეთი, თითქოს ე. პასანენს უნდა მოეგო შეხვედრა გ. სულაბერიძისათვის. მაგრამ შუა ბრძოლაში ფინელმა წამით დაივიწყა დაცვა, მიიღო უძლიერესი დარტყმა და ღრმა ნოკაუტში აღმოჩნდა.

რამდენიმე სიტყვა დაცვაზე. სტუმრებისაგან განსხვავებით ჩვენი მოკრივეები ბრძოლას უმთავრესად „გახსნილი სახით" ატარებენ. ეს განსაკუთრებით იგრძნობოდა ნ. ქიქავა-ს. პენტის შეხვედრაში. კარგი რომ, ფინელი მოკრივე თბილისელ კოლეგაზე უფრო სუსტი იყო, თორემ ადვილად შეიძლებოდა ერთ „ბრმა დარტყმას" უსიამოვნება მოეტანა ქიქავასათვის.

კარგად, შემტევ სტილში ჩაატარა ბრძოლა უმძიმესი წონის მოკრივემ გ. ფერაძემ ვ. პიატსის წინააღმდეგ. იგი რინგზე უფრო სწრაფად და მსუბუქად მანევრირებდა, ეძებდა ხელსაყრელ მომენტს გადამწყვეტი დარტყმისათვის და აი დადგა ეს დროც. მეორე რაუნდში მან მარცხნიდან ძლიერი დარტყმით ნოკდაუნში ჩააგდო მეტოქე. ფინელმა მწვრთნელმა კიდევ რამდენიმე წამი აცალა თავის მოწაფეს და შემდეგ პირსახოცი შემოაგდო რინგზე დანებების ნიშნად.

აღნიშნულ ამხანაგურ შეხვედრაში აშკარა უპირატესობის კიდევ რამდენიმე შემთხვევა იყო. ერთ-ერთი მათგანის ავტორი იყო პ. ხუბეჟოვი, რომელმაც მეორე რაუნდში, ძლიერი დარტყმებით გაოგნებამდე მიიყვანა მოწინააღმდეგე და ფინელმა მსაჯმა სავსებით სამართლიანად შეწყვიტა ბრძოლა.

უარი განაცხადეს ბრძოლის გაგრძელებაზე მეორე ქვესაშუალო წონაში ბ. ჰასინენმა და მძიმე წონაში — ვ. ლაინემ. საერთაშორისო ამხანაგური შეხვედრა ფინეთის პროფკავშირების ნაკრებ გუნდსა და საქართველოს „განთიადს" შორის დამთავრდა მასპინძლების გამარჯვებით — 9:1.

მოგვყავს შეხვედრათა ტექნიკური შედეგები: უმძიმესი წონა— გ. ფერაძემ დაამარცხა ვ. პიატსი (აშკარა უპირატესობით); მჩატე წონა — ნ. ქიქავამ მოუგო ს. პენტის (ნოკაუტით); ქვემსუბუქი წონა — ჯ. რაზმაძემ დაამარცხა რ. პაიანენი (ქულებით); მსუბუქი წონა — ო. მიაკიმ — ვ. ცერცვაძე (ქულებით); პირველი ქვესაშუალო წონა — პ. ხუბეჟოვმა — რ. ოსტრანდი (აშკარა უპირატესობით); მეორე ქვესაშუალო წონა — ს. აბაზაძემ — პ. საულა (ნოკაუტით), პირველი საშუალო წონა— მ. აბულაძემ — ბ. ხასინენი (ქულებით), მეორე საშუალო წონა — ვ. კაკუტიამ — კ. პიარვიანენი (ქულებით); ქვემძიმე წონა — გ. სულაბერიძემ — ე. პასანენი (ნოკაუტით); მძიმე წონა—რ. კოჩიევმა — ვ. ლაინე (აშკარა უპირატესობით).

ნ. ახვლედიანი

• • •

სურათებზე: მარცხნივ—ფინელი მოკრივეები შეჯიბრების გახსნის აღლუმზე. ნ. ქიქავამ ნოკაუტში გაგზავნა მოწინააღმდეგე.

ფოტო მ. ზარგარიანისა.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

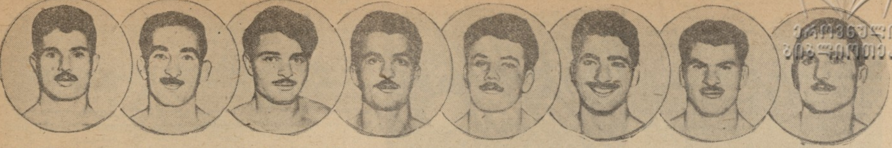

რესპუბლიკაში უძლიერესნი

თამამად შეიძლება ითქვას, რომ წლევანდელი ჩემპიონატი ქართულ ჭიდაობაში თავისი სიძლიერით არცერთ წინა შეჯიბრებებს არ ჩამოუვარდებოდა. აქ იყო ლამაზი ტაქტიკური ბრძოლებიც, მაღალი ოსტატობის დემონსტრირებაც და, რაც მთავარია, ნიჭიერი ახალგაზრდობის მასობრივი წამოწევა. ყველაფერ ამას რამდენიმე დღის მანძილზე შეუნელებელი ინტერესით ადევნებდა თვალს გორელი მაყურებელი თავისი შესანიშნავი საჭიდაო დარბაზის სარბიელზე.

უმჩატეს წონაში თავი მოიყარეს ძლიერმა მოჭიდავეებმა ჩ. ქუცნიაშვილმა (თბილისი), ა. ბარათაშვილმა (ქუთაისი), ბ. მაისურაძემ (გორი) და სხვებმა. კარგად ჩაატარა შეხვედრები ბარათაშვილმა, რომელმაც თანმიმდევრულად დაამარცხა ქუცნიაშვილი, მაისურაძე, ბორჩაშვილი და პირველი ადგილი გაინაღდა.

მჩატე წონაში წარუმატებლად გამოვიდა რესპუბლიკის მრავალგზის ჩემპიონი ლ. კაციაშვილი (კასპი). მან დამარცხება განიცადა ე. ზარიძესთან შეხვედრაში, ხოლო ვ. ნახუცრიშვილთან ბრძოლის დროს დაიზიანა ნეკნი და ვეღარ შეძლო ბრძოლის გაგრძელება. პირველი ადგილის ბედი უნდა გადაეწყვიტა ზარიძე-ნახუცრიშვილის ბრძოლას, რომელიც მოიგო უკანასკნელმა.

პირველობის პრეტენდენტები ქვემსუბუქ წონაში იყვნენ საგარეჯოელი მ. ელერდაშვილი და სამტრედიელი ვ. კოჭლაშვილი. პირველმა საინტერესო ბრძოლაში დაამარცხა კასპელი ნავროზაშვილი, თბილისელი მარტყოფიშვილი და საგარეჯოელი გვარიძიშვილი. კოჭლაშვილსაც ზემოაღნიშნულ მოჭიდავეებთან მოუხდა ბრძოლა და მანაც სამივე შეხვედრა მოიგო. მაგრამ მომდევნო წრეში იგი დაამარცხა აჭარის წარმომადგენელმა ვ. გაროზაშვილმა. ამ უკანასკნელმა ხელის დაზიანების გამო ვერ შეძლო ჩემპიონატის გაგრძელება, ამიტომ პირველობის ბედი უნდა გადაწყვეტილიყო ელერდაშვილ-კოჭლაშვილის შეხვედრაში. ელერდაშვილს ამ ბრძოლისათვის ჰქონდა 1 საჯარიმო ქულა, ხოლო მის მოწინააღმდეგეს — 4. კოჭლაშვილის წინაშე იდგა ძნელი ამოცანა — წმინდად მოგება, ყველა სხვა შედეგი ხელსაყრელი იყო ელერდაშვილისათვის. კოჭლაშვილმა, მართალია, მოიგო შეხვედრა, მაგრამ ქულებით გამარჯვებამ მას მხოლოდ მეორე ადგილი მოუტანა.

კარგი შთაბეჭდილება დატოვა მსუბუქ წონაში ზესტაფონელმა ჯ. ჯანიაშვილმა, რომელმაც მხოლოდ მინიმალური უპირატესობით წააგო შეხვედრა გორელ შ. რომელაშვილთან. ეს უკანასკნელი გახდა რესპუბლიკის ჩემპიონი.

ქვესაშუალო წონის მოჭიდავეთა შორის პირველ რიგში აღსანიშნავია სახელოვანი ქართველი ფალავნის, ნ. ესებუას შვილიშვილის დ. ესებუას გამოსვლა. ამ უდავოდ ნიჭიერმა, ახალგაზრდა მოჭიდავემ ტურნირი გაუბედავად დაიწყო, რის გამოც მან ორი შეხვედრა—ბაზერაშვილთან და მუჩიაურთან — წააგო, მაგრამ შემდგომში ესებუა სავსებით გარდაიქმნა. მან ლამაზი, მოხდენილი ფანდებით დაამარცხა თავისი ყველა დანარჩენი მოწინააღმდეგე და ტურნირში მეორე ადგილი დაიკავა. ეს ახალგაზრდა სპორტსმენის დიდი წარმატებაა, თუმცა მას მეტის გაკეთებაც შეეძლო. ესებუას ჭიდაობამ მაყურებელთა საერთო სიმპათიები დაიმსახურა და ამიტომაც იგი სამართლიანად იყო ყველაზე პოპულარული მოჭიდავე გორში. ამ წონით კატეგორიაში საქართველოს ჩემპიონი გახდა გორელი ა. ბაზერაშვილი.

საშუალო წონაში გამარჯვებისათვის ორი სპორტსმენი იბრძოდა— გორელი ბ. ბალაკაშვილი და თბილისელი გ. პეტრიაშვილი. მათ შორის გადამწყვეტი ბრძოლა უაღრესად დაძაბული გამოდგა. გამარჯვება აქტიურობისათვის მიეკუთვნა ბ. ბალაკაშვილს.

მეტად საინტერესო იყო ქვემძიმე წონის მოჭიდავეთა დ. ბერუაშვილის (გორი) და შ. ჩიკვაიძის (ცხაკაია) შეხვედრა. დასაწყისში ჩიკვაიძემ ლამაზი მოგვერდით კინაღამ ბრძოლა თავის სასარგებლოდ დაამთავრა. შემდეგ მან კვლავ სცადა იმავე ილეთის ჩატარება, მაგრამ ბერუაშვილმა კონტრილეთით იგი ბეჭებზე დასცა.

მძიმე წონაში გორელმა ა. ქიბროწაშვილმა დაამარცხა ფ. ჩიკვილაძე (თბილისი), ა. კაპანაძე (ლაგოდეხი), ს. ჩიგოევი (სამხრეთ-ოსეთი) და შეხვდა ახმეტის წარმომადგენელს ბ. თედეევს. შეხვედრა აღინიშნა დაძაბული ბრძოლით, მაგრამ ერთ-ერთი ილეთის ჩატარებისას თედეევმა დაიზიანა ფეხი და ვერ შეძლო შეჯიბრების დამთავრება. ქიბროწაშვილი გახდა რესპუბლიკის ჩემპიონი მძიმე წონაში.

ხ. მაისურაძე,
შეჯიბრების მთავარი მსაჯი.

* * *

მოგვყავს შეჯიბრების ტექნიკური შედეგები: **უმჩატესი წონა** — 1. ა. ბარათაშვილი (ქუთაისი), 2. ბ. მაისურაძე (გორი), 3. ჩ. ქუცნიაშვილი (თბილისი); **მჩატე წონა** 1. ვ. ნახუცრიშვილი (თბილისი), 2. ე. ზარიძე (წულუკიძე), 3. ლ. კაციაშვილი (კასპი); **ქვემსუბუქი წონა** — 1. მ. ელერდაშვილი (საგარეჯო), 2. ვ. კოჭლაშვილი (სამტრედია), 3. გ. ნავროზაშვილი (კასპი); **მსუბუქი წონა** — 1. შ. რომელაშვილი (გორი), 2. ჯ. ჯანიაშვილი (ზესტაფონი), 3. ი. პეტრიაშვილი (თბილისი); **ქვესაშუალო წონა** — 1. ა. ბაზერაშვილი (გორი), 2. დ. ესებუა (ცხაკაია), 3. ნ. მუჩიაური (საგარეჯო). **საშუალო წონა** — 1. ბ. ბალაკაშვილი (გორი), 2. გ. პეტრიაშვილი, 3. გ. კახაბრიშვილი (ორივე თბილისი); **ქვემძიმე წონა** — 1. დ. ბერუაშვილი (გორი), 2. შ. ჩიკვაიძე (ცხაკაია), 3. შ. ქურასპედიანი (ლენტეხი); **მძიმე წონა** — 1. ა. ქიბროწაშვილი (გორი), 2. ფ. ჩიკვილაძე (თბილისი), 3. ა. კაპანაძე (ლაგოდეხი).

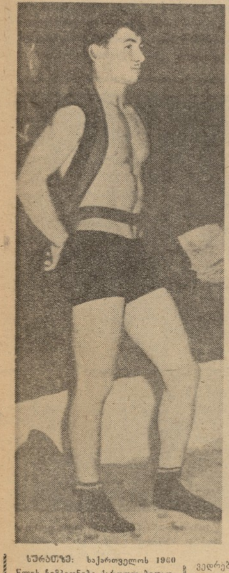

სურათზე: საქართველოს 1960 წლის ჩემპიონები ქართულ ჭიდაობაში: მარცხნიდან — ა. ბარათაშვილი, ვ. ნახუცრიშვილი, მ. ელერდაშვილი, შ. რომელაშვილი, ა. ბაზერაშვილი, ბ. ბალაკაშვილი, დ. ბერუაშვილი და ა. ქიბროწაშვილი. ქვევით — დ. ესებუა.

ფეხბურთი აგარაკზე

წარსულ წლებში საქართველოს აგარაკებზე ტრადიციად იყო ქცეული სხვადასხვა შეჯიბრებათა მოწყობა ფეხბურთში. მახსოვს, ჯერ კიდევ 1912 წელს დაბა სურამში სისტემატურად იმართებოდა ამგვარი შეხვედრები და მოაგარაკეთა რიცხვიდან ჩამოყალიბებული იყო კიდეც ფეხბურთის მოყვარულთა საზოგადოება, სადაც ძირითადად თამაშობდა დასასვენებლად ჩამოსული ახალგაზრდობა.

იყო შემთხვევები, როცა ამ შეხვედრათა მონაწილეებს აჯილდოებდნენ სამახსოვრო ჟეტონებით. ასეთი ჯილდოები აქვთ მოპოვებული ჩვენს სახელოვან მსახიობს ა. ხორავას, აკადემიკოს ნ. კეცხოველს, თბილისის „დინამოს" უფროს მწვრთნელს ა. ჟორდანიას, ცნობილ სტომატოლოგს ი. გაგუას, აგრეთვე ა. გონელს, ქ. კრავჩენკოს, ნ. და ვ. ამზოკაძეებს, ნ. დარახველიძეს, ვ. ფალავანდიშვილს, ხ. არუწევს, ვ. აბზიანიძესა და სხვებს.

სამწუხაროდ, ე. წ. სააგარაკო ფეხბურთი დღეს არაა ასე კარგად ორგანიზებული და შემთხვევით ხასიათს ატარებს. სპორტკავშირის ადგილობრივი ორგანოები, როგორც წესი, დაკავებული არიან გუნდებით, რომლებიც რესპუბლიკურ შეჯიბრებებში მონაწილეობდნენ და არავითარ ყურადღებას არ აქცევენ ფეხბურთელთა მასებს, რომლებსაც დიდი ლტოლვა აქვთ თამაშისაკენ.

საერთოდ, ჩვენში არაა დაცული თანმიმდევრობა, რომლის თანახმადაც საჭიროა ჯერ ადგილობრივ შეჯიბრებათა მასობრივად ჩატარება და შემდეგ კი საუკეთესოთა მონაწილეობა დიდ შეჯიბრებებში. ეს პირველ ყოვლისა ითქმის თბილისის, ბათუმის, სოხუმის, ქუთაისის, ფოთისა და სხვა ქალაქების საფეხბურთო ორგანიზაციების მიმართ, არავითარ შემთხვევაში არ შეიძლება მასობრივი ფეხბურთის მივიწყება, რომლის ერთ-ერთი შემადგენელი ნაწილია ფეხბურთი აგარაკზე. ქალაქებში ისედაც არაა სათამაშო ადგილი, აგარაკზე კი საამისო მინდვრები საკმაოა, გარდა ამისა, სიახლეს გამოიწვევს სოფლისა და ქალაქის ახალგაზრდობის სპორტული შეხვედრები.

განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს ფეხბურთს პიონერულ ბანაკებში. ერთად თავმოყრილი ბავშვები ორგანიზებული არიან და როგორც წვრთნის, ისე შეჯიბრებათა მოწყობა აქ ძნელი არაა. აქვე შეიძლება ე. წ. „მცირე ფეხბურთის" კულტივირებაც.

დიდი საქმიანობის გაწევა შეუძლიათ ქ. თბილისის პიონერულ ბანაკებსაც, სადაც ბავშვთა დიდი რაოდენობა იყრის თავს ზაფხულში.

სააგარაკო ფეხბურთს მეტი გასაქანი ესაჭიროება.

გ. ჩხიკვაძე,
ვეტერანი ფეხბურთელი.

წერილი რედაქციას

აპრილის დამლევს სევასტოპოლში გაიმართა „ავანგარდის" რესპუბლიკური პირველობა მაგიდის ჩოგბურთში. ტურნირში მონაწილეობისათვის მოწვეული იყო საქართველოს ჩემპიონი, სპორტის ოსტატი რ. კუდაშვილი.

შეჯიბრების შემდეგ ჩვენმა კომკავშირულმა ორგანიზაციამ მიიწვია რ. კუდაშვილი გამოცდილების გაზიარებისა და საჩვენებელი თამაშების ჩასატარებლად. ქართველმა სპორტსმენმა ხალისით მიიღო წინადადება, მოგვითხრო თანამედროვე მაგიდის ჩოგბურთის ტექნიკისა და ტაქტიკის შესახებ, ჩაატარა საჩვენებელი თამაშები.

ჩვენი სპორტსმენების დავალებით გთხოვთ მადლობა გადაუხადოთ რ. კუდაშვილს ამხანაგური დახმარებისათვის.

რ. პოპოვი,
ინსტიტუტ „ვოენმორპროექტის" კომკავშირული ორგანიზაციის მდივანი

ლისის ტბაზე

ამას წინათ დიდი გამოცოცხლება იყო მე-6 სამკერვალო ფაბრიკის წინ, სადაც თავი მოეყარა ახალგაზრდების დიდ ჯგუფს. ესენი იყვნენ შიდასაკოლექტივო სპარტაკიადის მონაწილენი. მაგრამ საწარმოს ყველა ფიზკულტურელი როდი მოვიდა აქ. სპორტული სახეობების მიხედვით, მათი ერთი ნაწილი გაემგზავრა ლისის ტბისაკენ, სადაც გაიმართა შეჯიბრებები მძლეოსნობაში, ცურვაში და ა. შ. აქვე ფაბრიკის ფიზკულტურელებმა მოაწყეს მშთ II საფეხურზე ნორმატივების ჩაბარება. საღამოსათვის ტბის მიდამოებში თავი მოიყარა უკვე მთელი ფაბრიკის ახალგაზრდობამ. მოედნებზე ასპარეზობა დამთავრდა და ახლა ისინი მხიარულად ატარებდნენ დროს. გაიმართა ცეკვები, სიმღერები. ახალგაზრდები მდიდარი შთაბეჭდილებებით დაბრუნდნენ უკან.

კვლავ დიდი ანგარიშით

წყალბურთელთა პირველობის მეორე დღემ კვლავ წარმატება მოუტანა თბილისის განათლების განყოფილების გუნდს. ამჯერად მოსწავლე სპორტსმენებმა საპატიო ყაიმს მიაღწიეს ბათუმის „განთიადთან" — 4:4.

სპორტის მოყვარულები საინტერესო ბრძოლას მოელოდნენ სოხუმის „დინამოს" და თბილისის „ბურევესტნიკის" შეხვედრაში. წყალბურთში კარგი ტრადიციების მქონე სოხუმის გუნდმა ამჯამად ვერ გაამართლა იმედები. გუნდმა რომ უფრო დიდი ანგარიშით არ წააგო, ამაში დამსახურება მიუძღვის მეკარეს, რომელმაც რამდენიმე ძნელი ბურთი მოიგერია.

„ბურევესტნიკმა" მოწინააღმდეგეთა სისუსტის გამო 10-ჯერ აიძულა ისინი ცენტრიდან დაეწყოთ თამაში. დინამოელებმა ორჯერ მიიღეს 4-მეტრიანი თავისუფალი დარტყმის უფლება, რომელთაგან მხოლოდ ერთი იქნა რეალიზებული. მეორე გოლი კი გატანილი იქნა ყოველგვარი კომბინაციის გარეშე, ბურევესტნიკელთა დამცველის უხეში შეცდომის შედეგად.

კვლავ „მშრალი" ანგარიშით წააგო ქუთაისის „განთიადმა". საბჭოთა კავშირის ერთ-ერთი უძლიერესი გუნდი—თბილისის „დინამო" და ქუთაისის გუნდი რომ ერთმანეთისათვის შეუფერებელი მეტოქეები არიან, ამაში ეჭვი არავის ეპარება, მაგრამ, როდესაც ერთი გუნდის დიდი უპირატესობა აშკარაა, სუსტი გუნდი ყოველთვის ცდილობს მთელი ენერგიით ითამაშოს და მცირე ანგარიშით წააგოს. სწორედ ეს სურვილი კვლავ და კვლავ არ იგრძნობოდა ქუთაისელთა თამაშში, ფაქტიურად, მათ ყოველგვარ წინააღმდეგობაზე ხელი აიღეს და თავიანთი მეკარე შეატოვეს ხელში ძლიერ მოწინააღმდეგეს. შედეგმაც არ დააყოვნა და წყალბურთელთა პრაქტიკაში იშვიათი ანგარიშით დასრულდა ეს „შეჯიბრება" — 25:0.

ხ. ვანაშვილი

ევროპის თასი

ევროპის თასის გათამაშების ერთ-ერთ „ფავორიტად“ დღეს სამართლიანად ითვლება საფრანგეთის ნაკრები. როცა ფრანგებმა უკანასკნელ მსოფლიო ჩემპიონატში მე 3 საპრიზო ადგილი დაიკავეს, ეს სპორტულ მიმომხილველთა აზრით გუნდისათვის ერთგვარი წარუმატებლობა იყო, ვინაიდან შვეციის ნაკრები უდავოდ ჩამოუვარდებოდა კოპასა და ფონტენის გუნდს.

ევროპის თასის გათამაშების პირველ მატჩში ბერძნებთან საფრანგეთის ნაკრებმა სტუმრებს პარიზში გამანადგურებელი დამარცხება მიაყენა (7:1). საპასუხო მატჩს ათენში, ცხადია, აღარ ჰქონდა რეალური მნიშვნელობა და ფრანგებმა, რომლებიც ექსპერიმენტული შემადგენლობით გამოდიოდნენ, შეხვედრა დაამთავრეს ფრედ—1:1. მეოთხედფინალში ფრანგები შეხვდნენ ავსტრიის ნაკრებს. ორივე მატჩი მიმდინარეობდა ფრანგების დიდი უპირატესობით, რაზეც მეტყველებს ანგარიში—5:2 და 4:2. ამრიგად, ფრანგებმა მოიპოვეს უფლება ითამაშონ ევროპის თასის გათამაშების დასკვნით ნაწილში.

ნაკრების კარს უკანასკნელ ხანებში წარმატებით იცავს ახალგაზრდა ლამია („ნიცა“), რომელმაც „შეავიწროვა“ ცნობილი ოსტატები რემეტერი („სოშო“), აბესი („სანტ-ეტიენი“) და კოლონა („რეიმსი“). ლამიამ განსაკუთრებით გამოიჩინა თავი ევროპის ჩემპიონთა თასის გათამაშებაში, როცა „ნიცამ“ მისი ბრწყინვალე თამაშის წყალობით მეოთხედფინალამდე მიაღწია და თანაც ერთი მატჩი მოუგო „რეალს“ (3:2).

შარშან, საბჭოთა კავშირში გასტროლების წინ, „რეიმსისა“ და ნაკრების მწვრთნელმა ა. ბატემ შეიძინა ახალგაზრდა მცველი ვენდლინგი, რომელმაც მტკიცედ დაიკავა მარჯვენა მცველის პოსტი „რეიმსშიც“ და ნაკრებშიც. ესპანეთის ნაკრების წინააღმდეგ მატჩში გასული წლის დეკემბერში ვენდლინგმა თამაშიდან გამოთიშა ჰენტო. მას ორჯერ უთამაშია თბილისის „დინამოს“ წინააღმდეგაც და იცნობს მესპის თამაშს.

ა. ბატე ხშირად ცვლის მარცხენა მცველს, განსაკუთრებით მას შემდეგ, რაც ხანდაზმულობის გამო თამაშს თავი დაანება ნაკრების ყოფილმა კაპიტანმა მარშმა. უკანასკნელ მატჩში ავსტრიელთა წინააღმდეგ ითამაშა როძიკმა („რეიმსი“).

ფრანგებს ნახევარდაცვის ძლიერი ხაზი ჰყავთ. მარჯვენა ნახევარმცველის ადგილს უკანასკნელ ხანებში სისტემატურად თამაშობს მსოფლიო ჩემპიონატის მონაწილე მარსელი, ცენტრალურ მცველად აღარ თამაშობს ნაკრების კაპიტანი ჟონკე, რომელიც კელბელმა შეცვალა. მარცხენა ნახევარმცველის პოსტზე ვეტერანი პენვერნი წარმატებით შეცვალა ფერიემ.

ფრანგების დიდი ძალაა საუკეთესოდ შეთამაშებული თავდასხმა, რომელიც ერთ-ერთი უძლიერესია მსოფლიოში. მარჯვენა გარემარბად თამაშობს გრიე („რესინგი“). ამას წინათ პარიზში დამთავრებულ საერთაშორისო ტურნირში მან ჩინებულად ითამაშა და მისი მონაწილეობა ევროპის თასის ნახევარფინალში თითქმის გარანტირებულია. მარჯვენა შუამარბი მიულერი „რეიმსმა“ შარშან ვენდლინგთან ერთად შეიძინა. როცა გუნდს უჭირს, მიულერი ღრმად უკან იხევს, სადაც დიდი შეუპოვრობით თამაშობს საფრანგეთის ნაკრების სული და გული ცენტრფორვარდი კოპა. ფრანგი ჟურნალისტების გამოთქმით „საფრანგეთის ნაკრები ერთი გუნდია, ხოლო კოპა — მეორე“. პოპულარული თავდამსხმელი ფონტენი სერიოზული ტრავმის გამო თასის გათამაშებაში მონაწილეობას არ ღებულობს. მარცხენა შუამარბად თამაშობს პიანტონი. თუ ნაკრებში კოპას ჩამოსვლამდე პიანტონი ოდნავ უკან დაწეული თამაშობდა, დღეს მისი ფუნქციები სრულიად შეიცვალა. ახლა პიანტონი კარის სიახლოვეს თამაშობს და ჩინებულად აგვირგვინებს იერიშებს. მარცხენა გარემარბის პოსტზე ორი ძირითადი კანდიდატია: გუნდის ვეტერანს, მსოფლიოს ორი ჩემპიონატის მონაწილე ვენსანს („რეიმსი“) უკანასკნელ ხანებში ხშირად ცვლის „ნიმის“ ენერგიული გარემარბი რაპისი.

ნაკრების მწვრთნელმა ა. ბატემ დიდი ხანია უარყო საფრანგეთში ფართოდ გავრცელებული „ბეტონებისა“ და „ზებეტონების“ დაცვითი თეორიები. გუნდი თამაშობს აშკარად გამოხატული მოიერიშე სტილით, სწრაფად და კომბინაციურად.

ფრანგებს ნახევარფინალში ისეთი მეტოქე შეხვდა, რომელიც მათთვის ყველაზე უსიამოვნოა მსოფლიოში — იუგოსლავიის ნაკრები. აქამდე იუგოსლაველები ფრანგებს სისტემატურად ამარცხებდნენ. მაგრამ ზაკუთარი მოედანი და იუგოსლავიის ნაკრების სერიოზული კრიზისი ფრანგებს იმედს აძლევს თავიანთ სასარგებლოდ დაამთავრონ ეს მნიშვნელოვანი მატჩი.

დახმარება?

საფრანგეთის მძლეოსნურმა კავშირმა გადაწყვიტა დახმარება გაუწიოს ახალგაზრდა ნიჭიერ მძლეოსნებს კოლონიებიდან, მათთვის აუცილებელი სპორტული ინვენტარის უფასოდ მიწოდებით.

როგორ გამოიყურება ეს დახმარება სინამდვილეში? მავრიტანელმა ა. ქანმა, რომელიც ჩემპიონია ჭაბუკთა შორის სიგრძეზე ხტომაში, მიიღო ერთი მძლეოსნური ფეხსაცმელი და ისიც მარცხენა! მიუხედავად ამისა, სპორტსმენი დიდად გახარებულია და ვერ გაუგია მხოლოდ ერთი: საიდან იცოდნენ პარიზელმა ბატონებმა, რომ იგი არეკნს აკეთებს მარცხენა ფეხით?

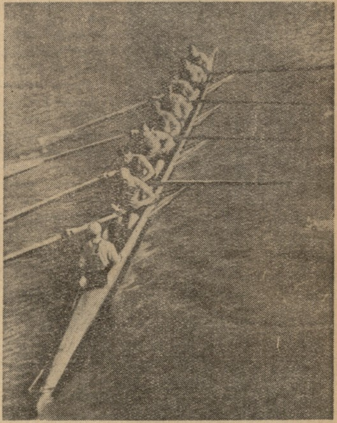

სურათზე: თბილისელთა რვამოსასხელიანი აკადემიური ნავის ეკიპაჟი, რომელმაც ამას წინათ ჩატარებულ ზონალურ შეჯიბრებაში პირველი ადგილი დაიკავა.

ფოტო რ. ლვამიჩავასი.

დავა გრძელდება

თავის დროზე დიდი ინტერესი გამოიწვია მ. ბოტვინიკისა და მ. ტალის მატჩის VI პარტიაში განხორციელებულმა კომბინაციამ, რომლის სისწორის გარშემო დღესაც გრძელდება დავა.

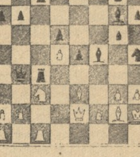

კომბინაცია აგებულია „განთავისუფლებული დიაგონალის“ მოტივზე. მისი ვარიანტების გათვლა თამაშის დროს აღემატებოდა მოჭადრაკის შესაძლებლობას და ამიტომ მხოლოდ გულდასმით ანალიზს შეეძლო დაედგინა კომბინაციის ჭეშმარიტება.

21.... მf4!? 22. gf ef 23. კd2 ლ:b2 24. ეab1 f3 ე:b2? (25....კ:f3! კe5+ 26. მფg2 კ:b1 27. ე:b1 ლc2 28. ეc1 ლb2 29. b1 ლc2 ყაიმი ლაზიერზე მუდმივი დაცემის გამო) 25.... fe 26. ეb3 ეd4 27. კe1 კe5+ 28. მფg1 კf4 (უფრო ადვილად იგებდა 28.... ე:c3 29. ეb:c3 ეd1 30. ეc7 კb2 31. ეe7 ე:c1 32. ე:e2 კc3 33. მფf1 კd3 და ა. შ.) 29. მ:e2 ე:c1 30. მ:d4 ე:c1+ 31. კf1 კe4! და ტალმა გაიმარჯვა 47-ე სვლაზე.

რის გარშემოა დავა? გროსმაისტერებს პეტროსიანს, ლევენფიშს, ოსტატებს არონინს, ალატორცევსა და სხვებს კომბინაცია სავსებით სწორად მიაჩნიათ. ბოტვინიკის მწვრთნელი ოსტატი გოლდბერგი კი ამტკიცებს, რომ კომბინაცია საფუძველშივე მცდარია. მისი ლოგიკური შედეგი... წაგება უნდა ყოფილიყო.

რომელი შეხედულებაა სწორი? ეს ჯერ არ არის დადგენილი. განვიხილოთ ორივე „ბანაკის“ არგუმენტები და შეიძლება ჩვენმა მკითხველებმაც მონაწილეობა მიიღონ დავაში.

პეტროსიანი და მისი თანამოაზრენი წერდნენ: „ყველა, ვინც ხშირად თამაშობს ძველინდურ დაცვას, დაუფიქრებლად გააკეთებდა ტალის 21-ე სვლას. ორი აზრი არ შეიძლება არსებობდეს: ტალის ჩანაფიქრი აბსოლუტურად სწორია და სავსებით გამომდინარეობს შექმნილი პოზიციიდან“ (პეტროსიანი), „ერთ-ერთი „ტალისეული“ დარტყმა, შეწირვა სავსებით კორექტული იყო“ (არონინი) და სხვ.

პეტროსიანი და ლევენფიში იმასაც ამტკიცებენ, რომ ყაიმის შესაძლებლობაც, რომელიც შეიძლება მომხდარიყო ტალის 23-ე სვლის შემდეგ, არ უნდა ყოფილიყო. ტალს 23-ე სვლაზე ლაზიერით პაიკი კი არ უნდა აეყვანა, არამედ უნდა ეთამაშა კუთი. მაშინ იგი მოგების რეალურ შანსებს ინარჩუნებდა. მაგალითად:

23.... კc5 24. მფg1 ლ:b2 25. ეab1 კ:b1 26. ე:b1 ლc2 27. ეc1 ლf5 და თეთრებისათვის ცუდი თამაშით. ამიტომ საჭიროა 24. კf3, რომელსაც მოჰყვებოდა 24.... ლ:b2 25. მd1 ლa3 26. ე:c4 ე:c4 საინტერესო პოზიციით. შავებს არ აქვთ უშუალო მუქარები. ეტლის აყვანა a1-ზე არ შეიძლება მუდმივი ქიშის გამო. თეთრებისათვის ცუდია 27. ლ:c4 ლ:f3 გამო.

ყველაფერი ეს თითქოს დამაჯერებელია.

მაგრამ ოსტატი გოლდბერგი დიამეტრალურად საწინააღმდეგო შეხედულებისაა. ტალის 21-ე სვლას უნდა მოჰყოლოდა ბოტვინიკის გამარჯვებაო. რით ასაბუთებს გოლდბერგი თავის აზრს? ქვემოთ მოყვანილი ვარიანტებით, რომლებიც უნდა ვიფიქროთ თვით ბოტვინიკის მონაწილეობითაა მონახული.

ბოტვინიკს 23-ე სვლაზე ნაცვლად კd2-ისა უნდა ეთამაშა 23. a3 ლ b3 (და არა 23.... ლa5 24. კd2 გამო) 24. კa7!

როგორ ითამაშონ შავებმა, რომ დაიბრუნონ ფიგურა? საქმეს არ შველის 24.... b6, შემდეგის გამო 25. ლd1 ლ:b2 26. ეa2 ე:c3 27. ე:b2 ე:c1 28. ლd2 კc5 29. კf3 კ:b2 (29.... ე8c2 30. ე:c2 ე:c2 31. ლe1 კd4 32. მფg2) 30. ლ:b2 ე8a2 31. ლ:b6, ხოლო თუ 30.... ეb1 31. ლf6 ეc2 32. კ:b6.

არაფერს არ შეცვლიდა 24.. კe5, მაგალითად, 25. კf3 b6 26. ლd1 ლ:b2 (26.... ლ:d1 27. ე:d1 კ:c3 28. bc ე:c3 29. კg4 c6 27.... კd4 28. კe2) 27. ეa2 ე:c3 28. ე:b2 ე:c1 29. ლd2 კ:b2 30. ლ:b2 ეb1 31. ლf6 ეc2 32. კ:b6 და ა. შ.

გოლდბერგს უკეთესად მიაჩნია 24... ეa8 25. მb5 ე:c1 26. ე:c1 კe5 (არ შეიძლება 26.... კd3 27. ლe6+ გამო) 27. მd4! ლa4! (ფიგურის დაბრუნებით შავებს უარესი თამაში რჩებათ) 28. მf3 ლ:a7 29. მ:e5 ეc8 (თუ 29.... dc 30. ლ:e5 მოგებული პოზიციით) 30. მc6! ე:c2 31. ლ:a7 ე:f2 32. მფg1 ე:b2 33. მc8 კ:c8 34. ე:c8 მფf7 35. ეc7+ მფf6 36. ეd7 მფe5 37. ე:h7 ეb1+ 38. მფh2 ეb2 39. ეe7+ მფf5 40. h4 მფg4 41. ეf7 g5 42. hg მფ:g5 43. მფg1 და თეთრები ადვილად იგებენ.

სად დაუშვა შეცდომა ბოტვინიკმ? — კითხულობს გოლდბერგი. 23. კd2 არ არის შეცდომა, იგი არ ჰკარგავს მოგების შესაძლებლობასო. შეცდომაა მხოლოდ 25. ე:b2. იგებდა კი 25. კf3, 25.... კe5+ 26. მფg2 კ:b1 27. ე:b1 ლc2 28. კe4!! (და არა 28 ე:c1 რასაც, როგორც ზემოთ ვნახეთ ყაიმი მოჰყვება) ე:e4 29. მ:e4 ლ:b1 30. მ:d6! კ:d6 (უარესია 30.... ეf8 31. ლ:e5 ლd1 32. კf4 გამო) 31. ლe6+ მფg7 32. ლd7+! მფg8 (თუ 32.... მფf6 33. ლ:d6 ეტლის მოგებით) 33 ლ:c8+ კf8 34. ლe6+ (ყაიმი 34. კh6 ლe4+ შემდეგ) მფg7 35. d6 ლf5 36. კc3+ მფh6 37. ლ:f5 gf 38. კc5 მფg6 39. d7 კe7 40. კc7 თეთრების მოგებით.

აი ასეთია მხარეთა მოსაზრებანი და არგუმენტები.

თ. ვიორბაძე

[illegible] ქალაქებსა და რაიონებში

ტყიბული

ქალაქის პირველი საშუალო სკოლის ფიზკულტურული კოლექტივი ნაყოფიერ მუშაობას ეწევა მოსწავლეთა შორის ფიზკულტურისა და სპორტის განვითარებისათვის. აქ, საქმის სიყვარულით მოწყობილ სპორტულ დარბაზში, სისტემატურად მეცადინეობს სხვადასხვა სექცია. სპორტული დარბაზი ყოველწლიურად ივსება ახალი ინვენტარით. მცირე ხნის წინათ შეკეთდა სკოლის სპორტული მოედანი. მოსწავლეები გაერთიანებული არიან ფეხბურთის, ფრენბურთის და სხვა სექციებში.

დ. გოგორიშვილი

წალენჯიხა

ამას წინათ სოფელ ობუჯის საშუალო სკოლაში მოსწავლეებმა და პედკოლექტივმა შეხვედრა მოუწყეს სპორტის დამსახურებულ ოსტატს მ. ჯუღელს. შეხვედრას ესწრებოდნენ აგრეთვე კოლმეურნე ფიზკულტურელები. სიტყვებით გამოვიდნენ სკოლის დირექტორი ა. შანავა, ფიზაღზრდის მასწავლებელი ვ. სონგულია და სხვები. მ. ჯუღელი მასპინძლებს ესაუბრა ჩვენი სპორტსმენების მიღწევებზე საერთაშორისო მასშტაბით.

ვ. სონგულია

ლანჩხუთი

„კოლმეურნის“ სტადიონზე სამ დღეს გრძელდებოდა შვიდწლიანი და საშუალო სკოლების მოსწავლეთა რაიონული პირველობა მძლეოსნობაში. მასში მონაწილეობდა 18 გუნდი. საშუალო სკოლებს შორის პირველ ადგილზე გამოვიდა ნიგოითის მძლეოსანთა გუნდი, ხოლო შვიდწლიან სკოლებს შორის — გვიმბალაურის კოლექტივი.

ი. ეპრალიძე

რედაქტორი ი. უგულავა.

გაზეთი გამოდის სამშაბათობით, ხუთშაბათობითა და კვირაობით. რედაქციის მისამართი: თბილისი, ელბაქიძის დაღმართი № 12. დეპეშებისათვის, თბილისი „ლელო“,
ტელეფონები: რედაქტორის — 3-89-62, პასუხისმგებელი მდივნისა და განყოფილებების — 3-90-34, გამომშვებს — 3-01-06.

საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტის გამომცემლობის პოლიგრაფიული კომბინატი „კომუნისტი“, თბილისი, ლენინის ქ. № 14. უე 02591